

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS RETSBOG

Retsmøde den 5. september 2014 i

Sag 86/2014

(advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet

(kammeradvokaten ved advokat Peter Biering)

Der fremlagdes anmodning om biintervention af 31. juli 2014 fra International Rehabilitation Council for Torture Victims (IRCT), breve af 5., 7. og 12. august 2014 fra advokat Christian Harlang og brev af 7. august 2014 fra advokat Peter Biering.

Det fremgår heraf, at IRCT har anmodet om tilladelse til at biintervenere i kæresagen.

m.fl. har udtalt sig til støtte for anmodningen. Forsvarsministeriet har anført, at IRCT har misforstået kæresagens genstand, men har ikke herudover bemærkninger til anmodningen om biintervention.

Efter votering besluttede ankeudvalget (Jytte Scharling, Jon Stokholm og Michael Rekling) at tillade biintervention, da betingelserne i retsplejelovens § 252, stk. 1, findes opfyldt.

Sagen udsat til den 15. september 2014 på IRCT's eventuelle indlæg.

--0000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 5. september 2014.

Lisbeth Primdahl-Simonsen

kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS DOMBOG

HØJESTERETS KENDELSE
afsagt torsdag den 14. august 2014

Sag 86/2014

(advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet

(kammeradvokaten ved advokat Peter Biering)

Denne kendelse angår en indsigelse fra de kærende, ., vedrørende
højesteretsdommer Jens Peter Christensens habilitet.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Søgaard, Vibeke Rønne og Michael Rebling.

Påstand og anbringender

Advokat Christian Harlang har på vegne af de kærende anmodet om, at højesteretsdommer Jens Peter Christensen viger sit sæde under den resterende behandling af det verserende kæremål og i øvrigt i det omfang, der senere eventuelt måtte blive anledning for Højesteret til at behandle anliggender mellem de samme parter med advokat Harlang som advokat.

Advokat Harlang henviser navnlig til, at han og advokat Bjørn Elmquist i et indlæg i Jyllands-Posten den 23. marts 2013 har rettet en personlig kritik mod Jens Peters Christensen i anledning af dennes tidligere kronikker i Jyllands-Posten.

Sagsfremstilling

Højesteretsdommer Jens Peter Christensen skrev i Jyllands-Posten den 23. februar 2013 kronikken "Domstolene som grundlovens vogter" og den 9. marts 2013 kronikken "Grundloven og verden omkring os".

Advokat Christian Harlang og advokat Bjørn Elmquist, der var advokater på sagsøgersiden i sagen om Irak-krigens grundlovmæssighed (Ugeskrift for Retsvæsen 2010, s. 1547), i hvilken sag Jens Peter Christensen fungerede som dommer, kommenterede Jens Peter Christensens kronik-indlæg i et læserbrev af 23. marts 2013 med overskriften "Højesteretsdommer på glatis". Læserbrevet er gengivet i Bent Sørensens bog "Tavshedens mur, Retouche og Silentium", hvor det blandt andet anføres:

"...

I JP 9/3 anpriser JPC – på ny – sig selv og sine kolleger i Højesteret. Om grundlovens § 19, stk. 2 (om at starte krig) siger han om den sag om krigen mod Irak, som han og kollegerne afgjorde i 2010, at dette skete ud fra den foreliggende "ordlyd" som afgørende retskilde.

Herved modsiger han sig selv i artiklen fra 23/2, hvori det hedder: "Afgørende har været almindelige juridiske fortolkningsprincipper med udgangspunkt i grundlovens ordlyd og den mening, der nu må antages at ligge bag denne ordlyd."

De sidstnævnte retskilder, som man bruger navnlig under grundlovsfortolkning (fordi ordlyden oftest er stærkt forældet, eller af andre grunde er uforståelig), fjernede JPC i øvrigt selv, da han var redaktør af Karnovs lovsamling. Herved fjernedes grundlovsreglens mening, nemlig at Danmark (ligesom f.eks. Norge, Sverige og Tyskland) kun kan gå i krig, hvis den er lovlig efter folkeretten (FN-mandat).

JPC slettede følgende oplysende mening: "Efter at Danmark gennem internationale aftaler har afstået fra krig som middel for sin udenrigspolitik, kan anvendelse af militære magtmidler mod andre stater kun forekomme som forsvar mod angreb eller som deltagelse i sanktioner i overensstemmelse med FN-pagten."

Det er det, der blev besluttet af de danske folk ved grundlovsafstemningen i 1953, og som JPC og otte kolleger i Højesteret fejede af bordet i marts 2010. Vi var advokater på borgersiden i grundlovssagen om Irak-krigen. JPC var dels redaktør af Karnov, dels en af de ni dommere i sagen. Det er usædvanligt, at man som advokat skriver i avisen om en dommer, der har afgjort en sådan sag.

Når vi alligevel gør det, er det simpelthen med den meget usædvanlige anledning, at JPC – hidtil nærmest uimodsagt – i avisens spalter frimodigt kommenterer sagen på klart misvisende maner i artikler, som endda på Højesterets officielle hjemmeside permanent er åbenbaret for offentligheden.

Indtil for nogle år siden blev vigtige domme af rettens medlemmer ofte kommenteret ved optagelse i Ugeskrift for Retsvæsen i grundige artikler og af en standard, der kunne indgå i retsvidenskaben og derefter i en kvalificerende fødekæde til offentlig formidling.

Den tid er forbi. Nu har ”kommentaren” mere karakter af pr-spin, og så må dommeren og alle andre meget have os undskyldt, at vi ikke bare forbliver tavse.”

Højesterets begrundelse og resultat

Der er ikke oplyst omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om højesteretsdommer Jens Peter Christensens fuldstændige upartiskhed, jf. retsplejelovens § 61. Anmodningen om, at Jens Peter Christensen skal vige sit sæde, tages derfor ikke til følge.

Thi bestemmes:

Højesteretsdommer Jens Peter Christensen skal ikke vige sit sæde.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 14. august 2014

Anja Mark Nielsen
kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS RETSBOG

Retsmøde den 18. juni 2014 i

Sag 86/2014

(advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet

(kammeradvokaten ved advokat Peter Biering)

Der fremlagdes kæreskrift af 24. april 2014 med bilag 48-58 samt støttebilag 1, advokat Harlangs brev af 25. april 2014 til Højesteret, kopi af advokat Harlangs brev af 8. maj 2014 til advokat Biering, advokat Harlangs brev af 12. maj 2014 til Højesteret, kopi af advokat Bierings brev af 14. maj 2014 til advokat Harlang, kopi af advokat Harlangs brev af 14. maj 2014 til advokat Biering med bilag 59, Østre Landsrets fremsendelsesbrev af 13. maj 2014, kopi af advokat Harlangs breve af 15. og 19. maj 2014 til Østre Landsret, advokat Bierings brev af 19. maj 2014 til Højesteret, advokat Harlangs brev af 19. maj 2014 til Højesteret, kopi af Østre Landsrets breve af 20. og 26. maj 2014 til advokat Harlang, svarskrift af 2. juni 2014 med bilag A-R og et støttebilag, og advokat Harlangs brev af 3. juni 2014 med bilag 60-71.

Det fremgår heraf bl.a., at advokat Harlang på vegne af de kærende har anmodet om mundtlig forhandling af kæremålet. Kammeradvokaten har på vegne af indkærede protesteret herimod.

Efter votering besluttede ankeudvalget (Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Michael Rekling), at anmodningen om mundtlig forhandling ikke tages til følge, jf. retsplejelovens § 398, stk. 2.

Sagen udsættes til den 23. juni 2014 på indkæredes bemærkninger til de kærendes brev af 3. juni 2014 med bilag og til den 30. juni 2014 på kærendes eventuelle bemærkninger.

Sagen vil herefter blive optaget til afgørelse.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 18. juni 2014.

Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS RETSBOG

Retsmøde den 4. februar 2014 i sag

Sag 6/2014

(advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet

(kammeradvokaten ved advokat Peter Biering)

Der fremlagdes breve af 3., 15. og 21. januar 2014 fra advokat Christian Harlang med bilag, hvoraf fremgår, at han på vegne andragerne anmoder om Højesterets tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutning af 23. december 2013, hvorved landsretten har afvist de af andragerne anlagte erstatningssager mod Forsvarsministeriet efter deres udeblivelse fra et retsmøde heri, jf. retsplejelovens § 360, stk. 1, jf. § 353.

Ankeudvalget (Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Michael Reklings) besluttede ikke at imødekomme anmodningen om tilladelse til kære af Østre Landsrets beslutning af 23. december 2013, da kære kun kan ske med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2.

Sagen sluttet.

--0000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 5. februar 2014

Anja Mark Nielsen
kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS RETSBOG

Retsmøde den 4. februar 2014 i sag

Sag 6/2014

(advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet

(kammeradvokaten ved advokat Peter Biering)

Der fremlagdes breve af 3., 15. og 21. januar 2014 fra advokat Christian Harlang med bilag, hvoraf fremgår, at han på vegne andragerne anmoder om Højesterets tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutning af 23. december 2013, hvorved landsretten har afvist de af andragerne anlagte erstatningssager mod Forsvarsministeriet efter deres udeblivelse fra et retsmøde heri, jf. retsplejelovens § 360, stk. 1, jf. § 353.

Ankeudvalget (Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Michael Rekling) besluttede ikke at imødekomme anmodningen om tilladelse til kære af Østre Landsrets beslutning af 23. december 2013, da kære kun kan ske med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2.

Sagen sluttet.

--0000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 5. februar 2014

Anja Mark Nielsen

kontorfuldmægtig

